

Jaarrekening 2017
Stichting Vrienden van het Sophia, Rotterdam

Jaarrekening
2017

Stichting
Vrienden
van het
Sophia

INHOUDSOPGAVE

Bestuursverslag	3
Balans per 31 december	9
Staat van baten en lasten	10
Toelichting	
Algemeen	11
Grondslagen voor waardering activa en passiva	12
Grondslagen voor resultaatbepaling	12
Toelichting op de Balans	14
Toelichting Staat van baten en lasten	16
Toelichting op bestedingen	17
Overige gegevens	18

BESTUURSVERSLAG

ALGEMEEN

1. DOELSTELLING STICHTING

Hoofddoelstelling van Stichting Vrienden van Het Sophia (hierna: Stichting Vrienden) is het actief werven van fondsen voor het Erasmus MC-Sophia, zowel bij particulieren, bedrijfsleven als stichtingen en fondsen.

Stichting Vrienden streeft naar een grotere naamsbekendheid van het Erasmus MC-Sophia Kinderziekenhuis (hierna: Erasmus MC-Sophia) en het werk dat daar gedaan wordt, primair in het verzorgingsgebied van Erasmus MC-Sophia, te weten de stad Rotterdam en de regio daaromheen.

Jaarlijks organiseert Stichting Vrienden een aantal acties om gelden te werven voor het Erasmus MC-Sophia. Verder is er aandacht voor het werven en behouden van vrienden van het Sophia met speciale aandacht voor bedrijfspvrienden.

Stichting Vrienden werkt samen met een andere stichting waarmee Stichting Vrienden nauw verbonden is: Stichting Sophia Kinderziekenhuis Fonds (hierna: Sophia Fonds). De besturen van Stichting Vrienden en Sophia Fonds (samen: de Sophia Stichtingen) kennen een personele unie: de bestuursleden fungeren in die hoedanigheid bij beide stichtingen. Zij oefenen hun functie onbezoldigd uit.

De door Stichting Vrienden gerealiseerde opbrengst wordt via het Sophia Fonds in het Erasmus MC-Sophia besteed. Prioriteit is de steun aan wetenschappelijk onderzoek binnen Erasmus MC-Sophia. Daarnaast worden projecten op het gebied van patiëntenzorg ondersteund.

Stichting Vrienden werft specifiek (geoormerkt) en niet specifiek (ongeoormerkt) aan de hand van een jaarlijks vast te stellen projectenlijst. Stichting Vrienden streeft niet naar vermogensopbouw, maar keert alle gerealiseerde opbrengsten uit aan het Sophia Fonds.

De personeelsleden van de beide Sophia Stichtingen zijn in dienst van het Sophia Fonds. Vanuit het financieel administratieve oogpunt dat kosten van fondsenwerving dienen te worden gekoppeld aan opbrengsten uit fondsenwerving, zijn in deze jaarrekening (i) de personeelskosten van het fondsenwervingsteam (en andere aan fondsenwerving verbonden kosten) verantwoord als kosten en (ii) de vergoeding van die kosten door het Sophia Fonds opgevoerd als Baten in Natura. Alle kosten welke zijn verbonden aan de fondsenwerving door Stichting Vrienden, inclusief deze personeelskosten, worden aldus betaald uit het vermogen van het Sophia Fonds. Alle door Stichting Vrienden geworven gelden komen hierdoor voor de volle 100% ten goede aan de doelstelling: financiële ondersteuning van projecten in het Erasmus MC-Sophia.

Stichting Vrienden van het Sophia is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel ter Rotterdam onder nummer 41134459.

2. SAMENSTELLING BESTUUR

De besturen van Stichting Vrienden en het Sophia Fonds kennen een personele unie. In 2017 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

Naam	Functie binnen bestuur	Huidige functie
Joan van Marwijk Kooy	Voorzitter	General Counsel HAL Investments Rotterdam
Frederique de Jong Schouwenburg-de Bruin	Secretaris	Investment Director Indofin
Willem Briët	Penningmeester	Honorary Consul-General van Japan in Rotterdam
Suzanne Dutilh-Mees	Bestuurslid	Directeur Stichting Kinderopvang Kralingen
Jan van Gijn	Bestuurslid (t/m 31-12-17)	Emeritus-hoogleraar neurologie Universiteit Utrecht
Marlies Verschure	Bestuurslid	Digital Director

Naam	Relevante nevenfuncties bestuursleden
Joan van Marwijk Kooy	Voorzitter Rotterdamse Stichting Blindenbelangen
Frederique de Jong	Lid Hoofdbestuur Natuurmomenten
Willem Briët	Bestuurslid St. Fonds Nederlands Sanatorium Davos Penningmeester Stichting Rotterdamsche Bond voor Lichamelijke Opvoeding (RBLO) Bestuurslid Stichting Volksbond Rotterdam Penningmeester Stichting Kindertehuizen Rotterdam
Suzanne Dutilh-Mees	Lid Raad van Toezicht TOS Rotterdam
Jan van Gijn	Voorzitter Dr. Jan Meerwaldt Stichting Vertrouwenspersoon wetenschappelijke integriteit, RIVM.
Marlies Verschure	-

3. ADVISEURS

Het bestuur van de Sophia Stichtingen wordt in zijn werk geadviseerd door de drie afdelingshoofden van het Erasmus MC-Sophia:

Prof. dr. Edmond Rings, hoofd afdeling kindergeneeskunde
Mw. Prof. dr. Manon Hillegers, hoofd afdeling kinder- en jeugdpsychiatrie
Prof. dr. René Wijnen, hoofd afdeling kinderchirurgie

4. BUREAU

Binnen het Bureau van de Stichtingen zijn thans zeven personen werkzaam. Jacqueline Steijger is Manager van het Bureau. Inge Valkis is het Hoofd Fondsenwerving.

BATEN FONDSSENWERVING

	Begroting 2018	Realisatie 2017	Realisatie 2016
Sporten voor Sophia		482.954	293.262
Sophietjes Verjaardag		61.960	73.765
Lichtjesactie		341.430	343.323
Lichtjesdiner		370.717	223.085
Totaal Campagnes	1.245.000	1.257.062	933.435
Acties Derden		396.429	172.236
Overige giften		195.279	172.103
Totale Overige acties/ Giften	400.000	591.708	344.339
Vrienden		21.938	20.403
Bedrijfsvrienden		71.623	73.038
Totaal Vrienden	90.000	93.561	93.441
Nalatenschappen	100.000	45.000	108.872
Verkopen	12.500	8.677	12.160
TOTAAL	1.847.500	1.996.008	1.492.246

1. FONDSSENWERVING: MIDDELEN, IMPRESSIES, OPBRENGSTEN 2017

In 2017 hebben we met de invoering van het CRM-systeem een belangrijke stap gezet in het relatiebeheer met onze vrienden. We hebben extra tijd geïnvesteerd in het beter leren kennen van onze bedrijfsrelaties en hebben extra geld geworven voor wetenschappelijke onderzoeksprojecten. Dat zijn projecten die door de Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) van het Sophia Fonds als goed zijn beoordeeld, maar vanwege een beperkt budget niet vanuit dat fonds gesubsidieerd konden worden.

Persoonlijke communicatie en transparantie in de verantwoording van bestedingen richting donateurs blijft een van onze kerntaken. Het vertrouwen van onze donateurs staat voorop. We hebben de donateurs in 2017 ook weer middels mooie filmpjes en testimonials van ouders, patiënten en medewerkers meegenomen in de wereld van het Erasmus MC-Sophia om projecten nog beter voor het voetlicht te brengen.

Voor de bedrijven werd een mooie brochure gemaakt waarin we hen kennis laten maken met de bijzondere Wereld van het Sophia. Het is een brochure waarin we het Erasmus MC-Sophia presenteren als autoriteit op het gebied van kind en gezondheid en een duidelijke propositie bieden aan bedrijven. We zullen het concept van "De Wereld van Sophia" in de toekomst ook doortrekken naar andere uitingen, bijv. op de website.

Ten behoeve van de interne zichtbaarheid werden er al aapjes en kaartensets uitgedeeld aan opgenomen patiënten. Om het geboortecentrum van het Erasmus MC-Sophia ook in onze communicatie mee te nemen zijn er twee geboortekaartjes (uiteraard met onze naam subtiel op de achterzijde) ontworpen, in combinatie met een donatiekaart en een rompertje met Sophietje (gesponsord door Feetje), die aan de ouders gegeven kunnen worden.

In 2017 is de optimalisatie van onze drie succesvolle vaste acties, te weten Sporten voor Sophia, Sophietjes Verjaardag en de Lichtjesactie, voortgezet. Mede dankzij het online platform waardoor we de deelnemers aan Sporten voor Sophia frequenter en beter kunnen informeren en grote inzet van het team vanuit het Sophia, was er een recordopbrengst voor Sporten voor Sophia van 482.954 euro. Een stijging van bijna 65% ten opzichte van 2016.

Als nieuw onderdeel van de Lichtjescampagne 2017 is in samenwerking met sponsor PMA de "Sophia Lichtjestocht" ontwikkeld. Een actie speciaal gericht op de leerlingen en leerkrachten van basisscholen in de vorm van een lampionnentocht; 57 scholen meldden zich hiervoor aan en maar liefst 13.000 kinderen liepen met een eigen geknutselde lampion voor het Erasmus MC-Sophia. Deze actie werd door veel regionale media opgepikt waardoor zowel de scholen als de actie extra onder de aandacht zijn gekomen. De opbrengst kwam uiteindelijk op 80.000 euro. De totale opbrengst van de campagne kwam daarmee op 341.430. Dit is vergelijkbaar ten opzichte van 2016. Dat zou kunnen betekenen dat er wellicht een verhuizing plaatsvindt van bedrijfsgiften voor de campagne naar het Lichtjesdiner en van particuliere giften voor de algemene campagne naar de scholenacties.

Het Lichtjesdiner beleefde haar 3e editie en breidde in uit naar 29 tafels in de Laurenskerk. Het was al snel uitverkocht en leverde ruim 370.000 euro op, een stijging van maar liefst 66% ten opzichte van het jaar ervoor. Dit onder andere dankzij twee bijdragen van 25.000 euro vooraf en een zeer geslaagde veiling.

In 2017 zijn we gestart met werving van extra geld voor wetenschappelijke onderzoeksprojecten, o.a. voor een studie naar hartritmestoornissen bij kinderen en aansluitend voor een onderzoek naar de ziekte van Crohn. Dit hebben we gedaan door deze onderzoeken te koppelen aan acties van derden alsmede het doen van aanvragen bij vermogensfondsen. De betrokken artsen uit het Erasmus MC-Sophia zetten zich hierbij in als ambassadeur door het geven van presentaties en aanwezigheid op events. Het onderzoek naar hartritmestoornissen (140.000) kon door acties van derden volledig gefinancierd worden. De werving voor het onderzoek naar de ziekte van Crohn leverde ca 62.500 euro op en wordt vervolgd in 2018.

Verder zijn we in 2017 aangehaakt bij een grote campagne over "Nalaten". Basis voor het eerste jaar van de campagne was een commercial die leidt naar een website: www.toegift.nl. Er bestaat een toolkit die ons in 2018 zal helpen om aandacht te kunnen besteden aan dit onderwerp en aan te kunnen haken met eigen communicatie acties.

2. FONDSSENWERVING: ONTWIKKELINGEN 2018

In 2018 zullen we een aantal stappen die in 2017 zijn gemaakt verder uitwerken. Zoals een optimale inzet van het CRM door verrijking van donateursprofielen, een vervolg op de campagne "Nalaten" en het uitbouwen van de Lichtjestocht voor scholen. In 2017 hebben we onze eerste stappen gezet in aanvragen bij andere vermogensfondsen. Een aantal van de aanvragen zijn inmiddels in het nieuwe jaar gehonoreerd. We zullen deze wijze van werven in 2018 een structureel onderdeel maken van de fondsenwerving.

Daarnaast zal de focus blijven liggen op een goede terugkoppeling richting donateurs, het uitbreiden van het aantal bedrijfsvrienden en een goede samenwerking met de medewerkers van het Erasmus MC-Sophia om gezamenlijk van de diverse acties een succes te maken.

Voor 2018 zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

Fondsenwervingsdoelstellingen

- verrijken van data in het CRM om betere donateursprofielen te creëren;
- investeren in (nieuwe) bedrijfsrelaties door actieve follow-up van donaties, organisatie van een bedrijvenavond bij Sporten voor Sophia en inzet van de nieuwe bedrijfsbrochure;
- aanvragen bij andere fondsenwervende stichtingen en vermogensfondsen een structureel onderdeel maken van de fondsenwervingsactiviteiten;
- het selecteren van extra WAR-projecten ten behoeve van actieve fondsenwerving;
- verbinding en samenwerking blijven zoeken met het Erasmus MC-Sophia om (onderzoeks)projecten nog beter voor het voetlicht te brengen en het aantal interne ambassadeurs te vergroten.

Communicatiedoelstellingen:

- bekendheid blijven geven aan Stichting Vrienden, o.a. door de introductie van het nieuwe bedrijfsvriendenlogo;
- het maken van een online jaarverslag met korte aansprekende teksten, aansprekende infographics die resultaten verhelderen en foto's en video's die het verhaal versterken. Dit jaarverslag dient niet alleen ter verantwoording, maar ook om stakeholders nauwer bij de organisatie te betrekken en donateurs vertrouwen te geven;
- het verbeteren van onze vindbaarheid online en het genereren van meer bezoekers op de website, door het inzetten van SEO en SEA;
- het ontwikkelen van een brochure met betrekking tot "Nalaten" en fondsen op naam.

Aanvullende doelstellingen:

- In het kader van de nieuwe wetgeving rond bescherming van persoonsgegevens zal de ICT infrastructuur en databeveiliging onderzocht worden en waar nodig verbeterd;
- Vergroten van efficiency in de financiële ondersteuning en projectadministratie.

Financiële doelstelling:

De financiële doelstelling voor fondsenwerving in 2018 is € 1,85 miljoen euro. Gezien de resultaten over 2017 is deze doelstelling behoudend te noemen. Wel is het zo dat wij denken met de drie eigen acties een plafond te hebben bereikt en zal er tijd moeten worden geïnvesteerd in communicatie en bestaande contacten. Met behulp van financiering vanuit externe vermogensfondsen hebben wij de ambitie om de doelstelling te overstijgen.

Risicomanagement

Het bestuur is zich bewust van de verplichtingen inzake risicomanagement vanuit de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (Rijk C2). In aanvulling hierop besluit het bestuur om 3 jaarlijks een risk assessment uit te voeren, die vervolgens jaarlijks in de bestuursvergadering wordt besproken. Hiermee voldoet men aan de richtlijnen voor Organisaties zonder winststreven (RJ 640).

Stichting Vrienden van het Sophia, Rotterdam

In het kader van risicomanagement is Stichting Vrienden, in samenwerking met Mazars, een traject gestart met betrekking tot de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) die per 25 mei 2018 van toepassing is.

*Het bestuur van de Sophia Stichtingen
Joan van Marwijk Kooy, 15 mei 2018*

BALANS			
ACTIVA	2017	2016	
	€		€
VASTE ACTIVA			
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorraden (2)	32.793	13.263	
Vorderingen			-
Debiteuren (3)	94.324	161.772	-
Overige vorderingen en overlopende activa (4)	191.331	61.903	
	<u>285.655</u>	<u>223.675</u>	
Liquide middelen	1.811.187	293.554	
TOTAAL ACTIVA	<u><u>2.129.636</u></u>	<u><u>530.492</u></u>	
<u>PASSIEF</u>			
RESERVE en FONDSSEN			
Overige reserves	-	-	
KORTLOPENDE SCHULDEN			
Belasting en premies sociale verzekeringen	20.391	17.496	
Crediteuren	17.423	35.176	
Rekening Courant Sophia Fonds (5)	1.927.998	397.647	
Overige schulden en overlopende passiva (6)	163.825	80.174	
	<u>2.129.636</u>	<u>530.492</u>	
TOTAAL PASSIVA	<u><u>2.129.636</u></u>	<u><u>530.492</u></u>	

STAAT VAN BATEN EN LASTEN			
	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Baten:			
Baten van particulieren	871.799	-	704.313
Baten van bedrijven	775.665	-	626.189
Baten van loterijorganisaties	2.424	-	7.213
Baten van subsidies van overheden	-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	337.442	-	142.371
Som van de geworven baten	1.987.330	1.756.500	1.480.087
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	8.677	34.000	12.160
Baten in natura (7)	619.639	571.138	429.110
Overige baten	-	-	-
Som van de baten	2.615.647	2.361.638	1.921.356
Lasten:			
Besteed aan doelstellingen (8)			
- Wetenschappelijk onderzoek	1.624.469	950.000	1.016.499
- Patientenzorg	130.656	275.000	197.937
- Ongeoormerkte giften verstrekt aan het fonds	240.882	565.500	277.811
Wervingskosten (9)	573.375	546.761	417.594
Kosten beheer en administratie (9)	46.265	24.377	11.515
Som van de lasten	2.615.646	2.361.638	1.921.356
Saldo voor financiële baten en lasten	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-	-	-

TOELICHTING ALGEMEEN

Doel en activiteiten

Hoofddoelstelling van Stichting Vrienden is het actief werven van fondsen voor het Erasmus MC-Sophia, zowel bij particulieren, bedrijfsleven, stichtingen als fondsen.

Stichting Vrienden is ingeschreven als stichting bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41134459. De vestigingsplaats en het adres van Stichting Vrienden is, Wytemaweg 80, 3015 CN te Rotterdam.

Jaarverslaggeving

Het boekjaar van de stichting is gelijk aan het kalenderjaar. Tenzij anders vermeld luiden bedragen in Euro's (€). De jaarrekening is opgesteld conform de richtlijn verslaggeving 650 fondsenwervende organisaties. De jaarrekening 2017 is vastgesteld in de bestuursvergadering op 15 mei 2018.

Vergelijkende cijfers

Omwille van de vergelijkbaarheid zijn de vergelijkende cijfers 2016 waar nodig aangepast. De reclassificering heeft geen invloed op het vermogen per 31 december 2016 en het resultaat over 2016.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING

Financiële vaste activa

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden bij eerste verwerking te worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Nalatenschappen uit vruchtgebruik worden gewaardeerd op het moment dat de stichting beschikkingsmacht heeft over het actief en het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen aan de stichting zullen toevloeien. In beginsel vindt er pas waardering plaats, op het moment dat de vruchtgebruiker niet mag interen, vervreemden of beleggen.

Vorraden

Vorderingen worden per balansdatum gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs rekening houdend met de fifo (first in first out) methode. Indien naar verwachting de voorraad onder de verkrijgingsprijs zal worden verkocht, zal er een voorziening incurante voorraad worden gevormd.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Na eerste verwerking worden vorderingen en overlopende activa gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Reserves en fondsen

Als gevolg van het feit dat Stichting Vrienden jaarlijks een nul resultaat behaalt, zijn de reserves en fondsen gelijk aan nul.

Kortlopende schulden

Schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Na de eerste verwerking, worden de schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Geworven baten

Geworven baten worden verantwoord in het jaar waarop de baten betrekking hebben.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten worden verantwoord in het jaar waarin de levering van het product en/of de dienst plaatsvindt.

Baten in Natura

Dit betreft de vergoeding van het Sophia Fonds te hoogte van de kosten van Stichting Vrienden in het desbetreffende boekjaar.

Overige baten

De overige baten worden in beginsel verantwoord in het jaar waarop de baten betrekking hebben. Baten uit nalatenschappen worden verwerkt in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het jaar waarin ze worden verkregen verwerkt als baten uit nalatenschappen

Lasten

Alle lasten worden verantwoord in het jaar waarop de lasten betrekking hebben.

VERBONDEN PARTIJEN

Stichting Vrienden werft actief fondsen voor het Erasmus MC-Sophia. De opbrengst wordt via het Sophia Fonds in het Erasmus MC-Sophia besteed.

TOELICHTING OP DE BALANS

FINANCIELE VASTE ACTIVA

(1) Nalatenschappen

Betreft een legaat, welk omvat een woonhuis, waarvan aan de weduwe van de overledene levenslang het recht van vruchtgebruik is toegekend. Bij overlijden van de weduwe komt 1/5 deel van het volle eigendom toe aan Stichting Vrienden.

(2) Voorraden

	2017	2016
Sophietje 1	5.194	2.300
Sophietje 3	2.145	2.355
Jarig Sophietje	123	352
Bronzen Sophietjes	-	356
Sophie Aapjes	25.331	7.900
	<u>32.793</u>	<u>13.263</u>

(3) Debiteuren

	2017	2016
Verkoop Sophietjes/Aapjes	1.075	858
Schenkeningen Lichtjesactie	63.446	121.459
Bedrijfsvrienden	14.250	9.850
Giften en donaties	20.383	29.078
Overige vorderingen	-	528
	<u>99.154</u>	<u>161.772</u>
Voorziening oninbaarheid	4.830	-
Totaal	<u>94.324</u>	<u>161.772</u>

(4) Overige vorderingen en overlopende activa

	2017	2016
Vriendenloterij		799
Nog te ontvangen bijdragen Kerstactie/Lichtjesdiner	98.051	45.387
Giften Patientenzorg	67.335	14.507
Diversen	25.945	1.210
	<u>191.331</u>	<u>61.903</u>

(5) Rekening courant Sophia Fonds

Dit betreft de rekeningcourant met het Sophia Fonds. Via deze rekeningcourant worden de onderlinge verhoudingen van de stichtingen inzake banksaldi, bijdrages fondsenwerving, vergoedingen kosten Stichting Vrienden en overige transacties geboekt.

(6) Overige schulden en overlopende passiva

	2017	2016
Nog te betalen vakantiegeld/vakantieuren/pensioen	20.308	8.081
Nog te betalen kosten Kerstactie/Lichtjesdiner	2.757	2.953
Vooruitontvangen bijdragen Sporten voor Sophia	136.001	48.998
Overige Vooruitontvangen bijdragen	1.000	-
Bankkosten/Rente	1.448	1.424
Overige kosten	2.310	18.718
	<u>163.825</u>	<u>80.174</u>

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(7) Baten in Natura

Het Sophia Fonds neemt alle fondswervingskosten (toegerekende personeelskosten en overige kosten) van Stichting Vrienden voor haar rekening, zodat de door Stichting Vrienden geworven gelden en ontvangen giften volledig ten goede komen aan de doelstelling: projecten in het Erasmus MC-Sophia. De bijdrage voor deze kosten is opgenomen als baten in natura. Zie verder toelichting 9.

	2017	2016
Wervingskosten	573.375	417.596
Kosten beheer en administratie	46.265	11.515
	<u>619.640</u>	<u>429.110</u>

(8) Besteed aan doelstellingen

Een specificatie van de toegekende bedragen is hieronder opgenomen.

	Geoormerkte bijdragen	Vrij besteedbare bedragen	Toegekend bedrag
<u>2017</u>			
Wetenschappelijk onderzoek	1.624.469	240.882	1.865.351
Patientenzorgprojecten	130.656	-	130.656
Totaal	<u>1.755.125</u>	<u>240.882</u>	<u>1.996.007</u>
<u>2016</u>			
Wetenschappelijk onderzoek	1.016.499	277.811	1.294.310
Patientenzorgprojecten	197.937	-	197.937
Totaal	<u>1.214.436</u>	<u>277.811</u>	<u>1.492.247</u>

(9) Wervingskosten en Kosten beheer en administratie

	2017	2016
Salariskosten	270.540	226.740
Representatiekosten	1.090	1.362
Projectkosten	44.548	8.363
Accountantskosten	12.282	5.547
Administratiekosten	31.182	5.973
Algemene kosten	7.631	9.992
Bestuurskosten	106	35
Acties/mailling	205.240	140.448
Voorlichtingskosten	47.022	30.649
	<u>619.640</u>	<u>429.109</u>
Kosten beheer en administratie	46.265	11.515
Wervingskosten	<u>573.375</u>	<u>417.594</u>

TOELICHTING OP BESTEDINGEN

	Besteed aan doelstellingen		Wervingskosten	Kosten beheer en administratie	Totaal werkelijk 2017	Begroot 2017	Totaal werkelijk 2016
	Wetenschappelijk onderzoek	Patientenzorg					
Verstrekte(project) subsidies en (project) bijdragen	1.865.351	130.656			1.996.007	1.790.500	1.492.247
Communicatiekosten			302.835		302.835	290.950	180.822
Personeelskosten			270.540		270.540	260.811	226.740
Kantoor- en algemene kosten				46.265	46.265	19.377	21.547
Totaal	1.865.351	130.656	573.375	46.265	2.615.646	2.361.638	1.921.356

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van Stichting Vrienden van het Sophia

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2017

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Vrienden van het Sophia te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Vrienden van het Sophia per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende instellingen".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de winst-en-verliesrekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Vrienden van het Sophia zoals vereist in de Wet toezicht accountants (WTA), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARREKENING OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 “Fondsenwervende instellingen” vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 “Fondsenwervende instellingen” en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het verslag van het bestuur en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 “Fondsenwervende instellingen”.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 “Fondsenwervende instellingen”. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Rotterdam, 15 mei 2018

MAZARS PAARDEKOOPEL HOFFMAN N.V.

w.g. drs. S. Boomman RA